

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ – ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ

Докторске академске студије

ИЗВЕШТАЈ КОМИСИЈЕ ЗА ОЦЕНУ НАУЧНЕ ЗАСНОВАНОСТИ ТЕМЕ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Кандидат

Јана Петровић

Предложени наслов теме докторске дисертације

Милан Решетар као проучавалац дубровачке књижевности

Предложени ментор

др Славко Петаковић, редовни професор

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ ЗА ОЦЕНУ НАУЧНЕ ЗАСНОВАНОСТИ ТЕМЕ

1.1. ДАТУМ И ОРГАН КОЈИ ЈЕ ИМЕНОВАО КОМИСИЈУ

Одлуком бр. 1354/1 донетом дана 27. VI 2025. године Наставно-научно веће Филолошког факултета Универзитета у Београду образовало је, уз сагласност предложених чланова, Комисију за оцену научне заснованости теме докторске дисертације докторанда **Јане Петровић** под насловом „Милан Решетар као проучавалац дубровачке књижевности”.

1.2. САСТАВ КОМИСИЈЕ ЗА ОЦЕНУ НАУЧНЕ ЗАСНОВАНОСТИ ТЕМЕ

1. ПРЕДСЕДНИК КОМИСИЈЕ

Име и презиме: др Тања Ракић

Звање: доцент

Ужа научна област: Српска књижевност (Књижевност од ренесансе до рационализма)

Датум избора у звање: Кликните да бисте почели унос текста.

Установа на којој је запослен: Филолошки факултет Универзитета у Београду

2. ЧЛАН КОМИСИЈЕ

Име и презиме: др Александар Милановић

Звање: Редовни професор

Ужа научна област: Српски језик

Датум избора у звање: Кликните да бисте почели унос текста.

Установа на којој је запослен: Филолошки факултет Универзитета у Београду

3. ЧЛАН КОМИСИЈЕ

Име и презиме: Гордана Покрајац

Звање: Редовни професор

Ужа научна област: Кликните да бисте почели унос текста.

Датум избора у звање: Кликните да бисте почели унос текста.

Установа на којој је запослен: Филозофски факултет у Новом Саду

II ОЦЕНА ПОДОБНОСТИ КАНДИДАТА ЗА ИЗРАДУ ДИСЕРТАЦИЈЕ

2.1. БИОГРАФИЈА КАНДИДАТА

Јана Петровић рођена је 22. X 1998. године у Београду, где је 2017. године завршила Филолошку гимназију као носилац титуле ђака генерације. Основне студије Српске књижевности и језика са компаратистиком на Филолошком факултету Универзитета у Београду уписала је 2017. године, и завршила 2021. године, са просечном оценом 9,90. Дипломски рад под насловом *Питање жанра осмртнице у дубровачкој књижевности ренесансе* одбранила је пред комисијом коју су чинили ментор проф. др Славко Петаковић и доц. др Тања Ракић, са оценом 10. На истом факултету завршила је 2022. године и мастер студије Српске књижевности (10,00), одбравивши са највишом оценом завршни рад *Пригодна поезија Динка Златарића* пред комисијом у саставу: проф. др Славко Петаковић (ментор) и доц. др Тања Ракић (члан комисије). Овај рад је 2023. године награђен другом Бранковом наградом Матице српске за најуспешније дипломске и мастер радове из области језика и књижевности. Докторске академске студије уписала је на матичном факултету, 2022. године.

Од друге године до краја основних студија, као и на мастеру и у првој години докторских студија била је стипендиста Министарства просвете, науке и технолошког развоја. Од маја 2023. до јуна 2024. године била је докторанд стипендиста Министарства науке, технолошког развоја и иновација.

У летњем семестру академске 2021/22. и током академске 2022/23. ангажована је као демонстратор на Филолошком факултету Универзитета у Београду, на предметима Књижевност од ренесансе до рационализма, Историја књижевности ренесансе и барока и Преглед књижевности ренесансе и барока. Као прималац стипендије Министарства науке, технолошког развоја и иновација за укључивање докторанада у рад акредитованих научно-истраживачких организација, учествовала је у извођењу наставе из ових предмета и у току академске 2023/24. године. У мају 2024. године ступила је у звање истраживача – приправника на Филолошком факултету Универзитета у Београду, и наставила наставно ангажовање и током академске 2024/25.

Узела је учешћа на неколицини научних конференција: Савремена проучавања језика и књижевности у организацији Филолошко-уметничког факултета у Крагујевцу, 2022; Међународни састанак слависта у Вукове дане у организацији Међународног славистичког центра, 2023 и 2024; као и на међународном научном скупу „Савременост дела Доситеја Обрадовића” (2024) у организацији Задужбине „Доситеј Обрадовић”.

Од периода основних студија узела је учешће у неколико интердисциплинарних пројеката.

Од 2021. укључена је у заједнички пројекат Филолошког факултета и Факултета примењених уметности Универзитета уметности у Београду, под називом „Књижевна

костимографија”. У оквиру тог пројекта, под менторством проф. др Драгане Вукићевић, направила је избор одломака из дела Радоја Домановића и написала пропратна објашњења и коментаре која су студентима четврте године косимографије под менторским вођењем проф. Љиљане Петровић, послужили као упутства за израду идејних решења за сценске костиме.

Осмислила је и координирала заједнички пројекат Задужбине „Доситеј Обрадовић”, Катедре за српску књижевност са јужнословенским књижевностима и Школе за дизајн из Београда, под називом „Наравообученија”. У њему су студенти мастер студија Српске књижевности у оквиру предмета Педагошка пракса представљали басне Доситеја Обрадовића, а ученици на основу стечених сазнања припремили изложбу ликовних радова и сценских лутки. Изложба је од априла 2023. део сталне поставке у Задужбини.

Учествовала је у припреми *Зборника радова са Четврте интеркатедарске србистичке конференције* (ур. Славко Петаковић, Београд: ЗУОВ, 2024), вршећи дужности лектора научне публикације.

Од 2022. године Јана Петровић сарађује са Друштвом за српски језик и књижевност Србије. Ангажована је као стручни консултант у изради наставних средстава (едукативних плаката) које Друштво од 2022. године додељује најуспешнијим наставницима. Исте године узела је учешћа и у реализацији Књижевне олимпијаде (националног ученичког такмичења у познавању књижевности под покровитељством Министарства просвете и Друштва за српски језик), као члан ревизионе комисије, а 2023. и 2024. године ангажована је у састављању тестова за такмичење. На акредитованом Републичком зимском семинару за усавршавање наставника српског језика и књижевности, који Друштво организује у сарадњи са Министарством просвете, била је излагач у два наврата (2023. и 2025). Друштво за српски језик ангажовало ју је као предавача на курсу за најуспешније ученике који су освојили награде на такмичењима из српског језика и књижевности (3–9. октобра 2022 и 13–20. октобра 2024). Учествовала је као излагач на популарним предавањима која су у Задужбини Илије М. Коларца организована у оквиру манифестације Друштва под називом Март месец српског језика (2024).

У више наврата била је предавач на летњој школи *Класици српске књижевности* (у организацији Катедре за српску књижевност са јужнословенским књижевностима и Министарства просвете Републике Србије), коју су одабрани средњошколци похађали 14–23. августа 2022, 13–22. августа 2023. и 18–26. августа 2024. у Тршићу. Том приликом обрађивала је наставне јединице из дубровачке књижевности.

У периоду ангажовања у својству демонстратора, Јана Петровић активно је учествовала у промоцији студијских профила Катедре за српску књижевност са јужнословенским књижевностима на отвореним вратима уживо и онлајн. Током академске 2020/21, 2021/22. и 2022/23. године, учествовала је у промовисању студијских профила са матичне катедре у средњим школама, а у оквиру званичне промотивне кампање Филолошког факултета, била је задужена да упозна средњошколце са садржајем студијског програма Српске књижевности и језика са компаратистиком на низу отворених врата и информативних сусрета. Сарађује у креирању садржаја на инстаграм страници Катедре, при чему посебну пажњу посвећује управо промоцији Катедре међу средњошколском популацијом. Укључена је и у рад иницијативе Разговори с Катедром, која за циљ има међусобно умрежавање професора и докторанада, неговање кооперативне атмосфере међу запосленима и студентима и промоцију Катедре за српску књижевност са јужнословенским књижевностима међу средњошколцима.

Влада енглеским језиком, служи се италијанским, француским и латинским и поседује елементарно знање немачког језика. У августу и септембру 2024. године студијски је боравила у Фиренци, као добитник стипендије Италијанског института за културу за учење језика на фирентинском Институту „Микеланђело”.

2.2. БИБЛИОГРАФИЈА КАНДИДАТА

1. „Иван Гундулић и његово дело”, *Свет речи*, XXIV/49–50, Београд, 2020, 55–58.

2. „Сатира сасвим наша. Славко Петаковић, *Сатира и сатирично у дубровачкој поезији просветитељства*, Графичар, Севојно, 2019, стр. 166”, *Књижевност и језик*, LXVII/2, Београд, 2020, 449–453.

3. „Ка поетици дубровачке ренесансне пасторале. Мирјана Арџина, *Пасторала и пасторалност у дубровачкој драми XVI вијека*, Бања Лука, Универзитет у Бањој Луци, Филолошки факултет, 2019”, *Годишњак Катедре за српску књижевност са јужнословенским књижевностима*, XV, Београд, 2020, 421–425.

4. „Осмртница као песнички жанр. Књижевнотеоријска скица”, *Свет речи*, XXV/51–52, Београд, 2021, 44–46.

5. „Поетска евокација Дубровника у песничком циклусу *Дубровник – зимска прича* Ивана В. Лалића”, *Књижевност и језик*, LXVIII/1, Београд, 2021, 109–122.

6. „Књижевноисторијски прилог допуњавању српске културне географије. Светлана Шеатовић, *У залеђу Средоземља. Медитеран у модерној српској књижевности*, Београд, ИКУМ, 2019.”, *Годишњак Катедре за српску књижевност са јужнословенским књижевностима*, XVI, Београд, 2021, 201–309.

7. „Антрополошки песимизам и мотив просвете као одраз Стеријине иманентне поетике у једночинки *Волијебни магарац*”, *Свет речи*, XXVI/53–54, Београд, 2022, 33–43.

8. „Цитатност у сценарију за филм *Марин Држић Видра* Данила Киша”, *Савремена проучавања језика и књижевности*, Крагујевац, XIV/2, 305–317.

9. „Аспекти карневализације у сатиричној песми Шали с гиздавијем пријатељем Динка Златарића”, *Летопис Матице српске*, 2023, 511/1-2, 176–198.

10. „Дубровачка књижевност у српским антологијама и њен одјек у канону националне књижевности”, *Годишњак Катедре за српску књижевност са јужнословенским књижевностима*, XVII, Београд, 2022, 115–135.

11. „Једна заборављена карика у полемикама око Костићевих превода: Антун Креспи – Дубровачки преводилац Шекспира и критичар лазе Костића”, *Братство*, XXVII, 2023, 87–100.

12. „Сатирични слојеви у *Уздасима Мандалијене покорнице* Игњата Ђурђевића”, *Међународни научни састанак слависта у Вукове дане*, (Хумор и сатира у српској књижевности; Дијахроно и синхроно у српском језику – тачке пресека; Искуства у онлајн настави српског језика као страног), 53/2, [Зборник радова са 53. Научног састанка слависта у Вукове дане (Београд, 13–17. IX. 2023.)], Београд: МСЦ, 181–190.

Позитивно рецензиран рад у процесу публиковања:

18. „Дубровачки писци и дубровачка књижевност у фељтонима Милана Савића”, *Међународни научни састанак слависта у Вукове дане*, (Књижевни часописи, манифести/манифестације и награде; Врсте речи у контексту језичких промена; Српска књижевност, наука и публицистика у преводу), 54/2, [Зборник радова са 54. Научног састанка слависта у Вукове дане (Београд, 11–15. IX. 2024.)], Београд: МСЦ.

III ОЦЕНА ПОДОБНОСТИ ПРЕДЛОЖЕНОГ МЕНТОРА

Име и презиме ментора: др Славко Петаковић

Звање: Редовни професор

Датум избора у звање: Кликните да бисте почели унос текста.

Установа на којој је запослен: Филолошки факултет Универзитета у Београду

Ужа област научно-истраживачког рада: Српска књижевност (Књижевност од ренесансе до рационализма)

Радови ментора из уже научне области којој припада тема предложене дисертације (најмање пет радова):

Радови ментора из уже научне области којој припада тема предложене дисертације који га квалификују за менторство (најмање 5 радова):

1.	Славко Петаковић, „Српска књижевност у <i>Огледалу књижевне повести југославјанске Шиме Љубића, Научни састанак слависта у Вукове дане</i> , 34/2, Београд, 2005, 111–120.
2.	Славко Петаковић, „Књижевност старог Дубровника у концепцији српске књижевности Јована Деретића”, <i>Годишњак Катедре за српску књижевност са јужнословенским књижевностима</i> , III, Београд, 2007, 67–91.
3.	Славко Петаковић, „Дубровачка књижевност и ’југословенство’ Павла Поповића“, <i>Зборник Матице српске за књижевност и језик</i> , 2015, LXIII/1, 85–96.
4.	Славко Петаковић, „Дубровачка књижевност у српској књижевноисторијској традицији: културноисторијска скица”, <i>Језик, култура, образовања</i> , Ужице: Педагошки факултет, 2018, 201–210.
5.	Славко Петаковић, „Однос између <i>Југословенске књижевности</i> Павла Поповића и <i>Југославенске књижевности</i> Антуна Барца, <i>Научни састанак у Вукове дане</i> , 48/2, Београд: Филолошки факултет, 2019, 169–178.
6.	Славко Петаковић, „Одјек књижевноисторијске концепције Павла Поповића”, <i>Периодизација нове српске књижевности. Поводом 150. Годишњице рођења Павла Поповића (16. IV 1868–4. VI 1939)</i> , САНУ, Научни скупови, књ. CLXXVIII, Одељење језика и књижевности, књ. 31, Београд, 2019, 63–76.
7.	Славко Петаковић, „Дубровачка књижевност у историјама српске књижевности, <i>Philologia Serbica</i> , 2022, II, 2, 72–93.
8.	Славко Петаковић, „Српска књижевност у италијанским историјама књижевности”, <i>Српска књижевност у историјама књижевности. Поводом 225. годишњице рођења Павла Јосифа Шафарика</i> (Зборник радова са научног скупа одржаног 22. и 23. новембра 2021. године), Српска академија наука и уметности, Научни скупови књ. ССXI, Одељење језика и књижевности, књ. 35, Београд, 2022, 89–109.
9.	Славко Петаковић, „Идентитетска обележја дубровачке књижевности”, <i>Насљеђе и идентитет(и)</i> , Бања Лука: Центар за фолклористику и студије културе–Филолошки факултет, 2022, 217–231.
10.	Славко Петаковић, „Књижевноисторијска концепција Светислава Вуловића”, <i>Књижевни историчар и критичар Светислав Вуловић</i> (Зборник радова са округлог стола одржаног 29. јуна 2022. Године), САНУ, Научни скупови, Књига ССXIX, Одељење језика и књижевности, Књига 37, Београд, 2023, 17–28.
11.	Славко Петаковић, „Дубровачка књижевност и Вуков културни модел”, <i>Границе српског језика</i> . Зборник радова са Треће интеркатедарске србистичке конференције оджане у НОКЦ „Вук Караџић” у Тршићу 17–19. јуна 2022. године, Београд: ЗУОВ, 2023, 63–76.
12.	Славко Петаковић, „Дубровачка књижевност у српском и југословенском контексту”, <i>Границе српске књижевности</i> . Зборник радова са Четврте интеркатедарске србистичке конференције, одржане у НОКЦ „Вук Караџић” у Тршићу 23–25. јуна 2023. године, Београд: ЗУОВ, 2024, 129–146.

IV ОЦЕНА ПОДОБНОСТИ ПРЕДЛОЖЕНЕ ТЕМЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

4.1. ФОРМУЛАЦИЈА НАСЛОВА ТЕМЕ

Наслов дисертације „Милан Решетар као проучавалац дубровачке књижевности“ својом општошћу покрива различите аспекте у тумачењу обимног научног дела Милана Решетара у домену рагузеологије. Насловом је јасно назначено да ће акценат у истраживању бити на Решетаровом доприносу изучавању дубровачке књижевности, док ће се значајни радови из области лингвистичке дијахроније тумачити ободно. Овако формулисан наслов сугерише и истраживање рецепције аутора у широком временском оквиру, те његово вредносно самеравање у српској науци о књижевности, што је и предвиђено оквирним планом истраживања.

4.2. ПРЕДМЕТ И ЦИЉ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Предмет ове дисертације јесте научни допринос Милана Решетара (1860–1942) проучавању дубровачке књижевности. Тежи се да се опишу и представе Решетарови резултати и његова методологија, те да се установи утицај његових увида у оквиру научне парадигме српске филологије, пре свега у домену рагузеологије. Предмет истраживања је изузетно значајан за област регугеологије и до сада недовољно истражен, што кандидату отвара могућност за оригиналне увиде и нова постигнућа.

Крајњи циљ дисертације јесте утврђивање места Милана Решетара и његовог проучавања дубровачке књижевности у српској науци о књижевности. Главни очекивани резултат сугерисали су већ рецентни научни прилози о Милану Решетару у којима се недвосмислено указује на његов фундаментални допринос развоју рагузеологије. Ово научно истраживање, иако полази од познатих научних премиса које воде ка предвидљивом циљу, модерном методологијом рада и ширином грађе која се анализира и компарира, треба да постави ново, реартикулисано виђење Милана Решетара самерено и у контексту актуалних књижевнонаучних критеријума.

4.3. ОСНОВНЕ ХИПОТЕЗЕ

Хипотезе су јасно и прегледно разврстане и показују да је кандидат добро упознат са материјом, те да је приступио писању пријаве докторске дисертације након подробне анализе грађе. Прва хипотеза се тиче места проучавања књижевности у Решетаровом опусу, друга саме методологије, приступа и природе његових научних резултата на овоме пољу, а трећа места Решетарових проучавања у контексту српске рагузеологије.

У оквиру прве хипотезе кандидат указује да је велики број Решетарових радова везан за говорни језик старог Дубровника и конкретне анализе текста, док је истраживање књижевности мање заступљено. Поставља и хипотезу да је филолошки и приређивачки рад имао примат над тумачењем текстова, док је у самом приступу књижевним делима биографски приступ имао превагу над интерпретацијом дела. Овакав Решетаров научни приступ кандидат посматра у

ширем контексту научних преокупација које су обележиле време у којем ствара. Формулисана је хипотеза да Решетаров приступ није одступао од кључних научних тенденција свога доба, те да његова методологија почива на спољашњем приступу књижевном делу: она је у сржи филолошка, историјска, биографска, док у другом плану обухвата тумачење метричко-стилских обележја конкретних дела.

У оквиру друге хипотезе полази се од Решетарових филолошких прилога у којима се може пронаћи сазнања од важности за науку о књижевности, док се у оквиру треће хипотезе испитује непосредни утицај његовог научног рада.

4.4. МЕТОДЕ ИСТРАЖИВАЊА

Методологија рада је прегледно постављена. У сржи методолошке окоснице рада је историографска метода. Истраживање почива на систематичном, хронолошки устројеном прегледу Решетарове радне библиографије. Како би се установило у чему су се изучавања Милана Решетара поклапала са доминантним научним парадигмама XIX и XX и по чему су од њих одступала, од великог значаја биће и компаративна метода.

4.5. ОЧЕКИВАНИ РЕЗУЛТАТИ И НАУЧНИ ДОПРИНОС ДИСЕРТАЦИЈЕ

Као крајње исходиште у истраживању кандидат је навео вредносни параметар – испитивање места које Милан Решетар заузима у српској науци о књижевности. Изложен је детаљан план у којем су предвиђени сви аспекти рецепције овог аутора које треба анализирати. На основу приложеног плана истраживања учачам

4.6. ПРЕЛИМИНАРНИ СПИСАК ЛИТЕРАТУРЕ

V ЗАКЉУЧАК О ОЦЕНИ НАУЧНЕ ЗАСНОВАНОСТИ ТЕМЕ

Увидом у биографију и библиографију Комисија констатује да кандидат **Јана Петровић** испуњава све услове за израду докторске дисертације, што је показао и на усменој одбрани теме одржаној дана 4. IX 2025. пред Комисијом за оцену научне заснованости теме докторске дисертације.

Комисија констатује да **др Славко Петаковић** испуњава услове предвиђене Стандардима за акредитацију студијских програма докторских академских студија и сагласан је да за предложену тему буде ментор.

На основу свега наведеног о предмету, хипотезама, постављеним циљевима, методу рада и очекиваним резултатима, Комисија констатује да је предложена тема **„Милан Решетар као проучавалац дубровачке књижевности“** својом сложености, актуелношћу и значајем за научну област којој припада подобна за израду докторске дисертације.

Комисија за оцену научне заснованости теме докторске дисертације предлаже Наставно-научном већу Филолошког факултета Универзитета у Београду да донесе одлуку о прихватању позитивног Извештаја о оцени научне заснованости теме **„Милан Решетар као проучавалац дубровачке књижевности“**, коју је предложио кандидат **Јана Петровић**, да за ментора именује **др Славка Петаковића** и да је, у складу са прописима, упути Већу научних области друштвено-хуманистичких наука Универзитета у Београду на разматрање.

ПОТПИСИ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ:

1. _____
др Кликните да бисте почели унос текста.
председник Комисије

2. _____
др Кликните да бисте почели унос текста.
члан Комисије

3. _____
др Кликните да бисте почели унос текста.
члан Комисије

4. _____
др Кликните да бисте почели унос текста.
члан Комисије

5. _____
др Кликните да бисте почели унос текста.
члан Комисије